

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserter) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 2.

V Ptuj v nedeljo dne 24. januarja 1904.

V. letnik.

Kmet plačaj!

ali dohtarsko gospodarstvo v okrajnem zastopu Celjskem.

(Iz kmečkih krogov okraja Celje.)

Dva dni pred Božičem so gospodje od okrajnega zastopa Celjskega sklenili, da se morajo okrajne doklade za leto 1904 za 3 procen te zvišati.

Pravi se sicer, da je ta sklep neveljaven, ker je premalo odbornikov pri glasovanju navzočih bilo, toda ne ve se za gotovo, ali bode sklep tudi neveljaven spoznan, ker eden teh gospodov je v nekem klerikalnem časniku že naznanil, da se je zvišanje okrajnih doklad veljavno sklenilo. To bi bilo pač žalostno novoletno darilo za nas kmete Celjskega okraja!

Zvišanje davkov je za kmeta hud udarec, kate rega težko pretrpi, ker ima že itak obilo davkov za plačevati. Država terja leto za letom več, ravno tako dežela in občina, ker so primorane, vedno večja bremena prevzemati.

V okraju Celje bi nikdar ne trebalo višjih doklad nalagati, ko bi ne bili gospodje dohtarji z njegovim premoženjem tako slabo gospodarili. Okrajne doklade se zapravljajo na različne načine, se kradejo, zapijajo — ubogi kmet pa naj vedno več plačuje!

Ko bi se doklade porabile v vzboljšanje okrajnih cest, na primer Celje-Tremerje, Celje-Teharje ali Tabor-Doberna, no potem bi mi ubogi kmetje morebiti že še ugriznili v kisl o jabelko. Ali tokrat bi morali plačati za nekaj, od česar nimamo ničesar, česar nikoli nismo videli: plačali naj bi za goljufije tajnika Kosema, ki je premoženje okraja zapil in z ženskami zapravljal! Plačali naj bi za malomarnost dr. Serneca,

ki je mislil, da je nepotrebno, da bi tu in tam svememu pisarju malo na prste pogledal! Kosem mu je iz hvaležnosti seveda pridno stranke v njegovo pisarno tiral, za to skrb pa mu naj plača dr. Ser nec sam, ne pa celi okraj.

Dolžnost dr. Serneca je bila, gledati na to, ker je Kozema na lastno odgovornost, brez da bi bil v tej zadevi okrajni zastop poprašal, v službo vzel in v službi tudi še obdržal, ko je občina okolica Celje tega človeka, ki je bil tam kot občinski tajnik, že odstavila, ker je pohujšljivo živel in nekoč v pijanosti svoji ženi in drugim ljudem z revolverjem nevarno žugal in grozil. Dr. Ser nec je bil priganjaču svojih klientov tako hvaležen, da mu je pustil gospodariti, kakor je ta sam hotel, da je pustil Kosem ponarejene pobotnice očitno po mizah naokoli ležati; tako mu je bil hvaležen, da ničesar ni sumil, ko je vendar Kosem mnogo tisoč kron več izdal, kakor jih je sploh zaslužil; kupoval je zemljišča, ko si vendar pri svojem skromnem zaslužku ni mogel ničesar prihraniti. Dal si je celo lepo hišo sezidati in je sploh razkošno, galantno živel. Sedaj ti dohtarji sami sprevidijo, da so bili tajnikovi dohodki nekoliko skromni in hočejo novemu okrajnemu tajniku plačo zvišati.

Slepo zaupanje dr. Serneca do priganjača svojih klientov je šlo tako daleč, da mu celo ni nikakoršne pozornosti vzbudilo, ko se je zadnja leta za potrebščine okraja za 40 tisoč kron manje izdalo, kakor se je v proračunih za potrebno spoznalo. Kmetje so morali doklade plačevati, kmetom se je cenilo in rubilo, potem je vzdignil Kosem kmečki denar pri davkariji in namesto da bi dr. Ser nec za ta denar kupil gramož (šoter) ali kaj družega za okraj potrebnega,

ga je Kosem zalumpal, brez da bi ga kdo pri tem oviral ali motil. Pravi čudež je, da so konečno gospodje dohtarji vendar prišli na Kosemova poneverjanja in goljufije.

Gospod dr. Ser nec odvr ača sedaj v so odgovornost od sebe, akoravno se bi ne bil niti krajcar poneveriti zamogel, ko bi on na denarje okarja po svoji dolžnosti ali pa vsaj tako, kakor na svoj lastni denar pazil, katerega si je vsled Kosemovega posredovanja prislužil.

V zadnji seji okrajnega odbora so nekateri odborniki zahtevali, da se ima po Kosemu poneverjeni denar okraju p o v r n i t i. Gospod dr. Filipič je predlagal, da se naj tistih 25.198 kron 93 vinarjev, ki so glasom sodnijske razsodbe od poneverjene svote še nepokriti, kot blagajnični preostanek v proračun postavijo. Ta preelog nima nobenega pomena, ako se izrečno ne pristavi, kdo naj teh 25 tisoč kron plača. Gospod dr. Filipič je bil sicer mnenja, da bi bilo najpametnejše, ko bi se bila poneverjena vsota pokrila po načelniku, oziroma podnačelniku, ali bal se je, to kar tako naravnost predlagati. Zato je žalibog dr. Dečko tudi prav imel, ko je rekel, da se tistih 25 tisoč kron ne more v proračun postaviti, ker še nikakor ni gotovo, ali pride omenjena vsota tekom leta 1904 v okrajno blagajno?

Tudi drugi odborniki so stavili predloge, ki pa so bili brez vsacega pomena. Tako sta v „prepričevalnih“ besedah govorila g. kanonik Gregorec in pa veleposestnik Fridrich, da se ima poneverjeni denar povrniti. Sklenilo se je tudi sledeče:

„Svota, za katero je Kosem okrajno blagajno oškodoval, se mora njej popolnoma vrniti, da dovkoplačevalci ne bodo izgubili niti vinarja od vplačanih, a poneverjenih doklad. Okrajni odbor naj v svoji prihodnji seji natanko poroča, na kakšen na-

čin se bo v teku prihodnjega leta poneverjena vsota vplačala.“

Stem sklepom ničesar ni pomagano, da bi se zabranilo zvišanje okrajnih doklad. Tako dolgo, dokler se ne sklene, kateri teh gospodov da ima vsoto 25 tisoč kron plačati, dokler se ne sklene, da morata dr. Ser nec in dr. Dečko to vsoto okrajni blagajni v gotovem denarju odrajtati, dotlej ostanejo vsi ti lepi govori in sklepi le prazne besede, ki kmetom in davkoplačevalcem čisto nič ne koristijo, temuč le ta namen imajo, da bi jim oči izbrisali.

Kar so po dne 22. decembra l. l. se vršeci seji klerikalni listi pisali, je sama sleparija. Zagotavljali so namreč, da davkoplačilci niti vinarja ne bodo izgubili. Dr. Ser nec kar naravnost pravi: Jaz nečem plačati, jaz nisem odgovoren, edina davkarija je kriva! (temu, da je dr. Ser nec vzdiganje doklad tatu zapal!!) — in tako dolgo, da se dr. Ser nec tega načela drži, znajo gospodje govoriti in sklepati, kolikor se jim poljubi: škoda stem ne bojo poravnali.

Ti-le gospodje, ki so v seji tako navdušeno povdarjali, da se mora škoda poravnati, so prav dobro vedeli, zakaj da so tako goverili in so svoja mnenja tudi očitno izrekli. Bojijo se, da bi pri novih volitvah v okrajni zastop, ki se bojo v kratkem vršile, bili izvoljeni drugi možje, da bi gospodje dohtarji morali odstopiti od svojega gospodstva, in da bi se potem še bogve kaj razkrilo, kar je danes še med temi gospodi skrito. Ne vemo še danes vsega, kar se je pokrvalo in kako daleč segajo sledovi tega nereda, katerega sta dr. Ser nec in dr. Dečko tako brezskrbno in radovoljno trpela.

Kmetje Celjskega okraja zahtevamo, da se vsa škoda, katero so ti-le gospodje povzročili, popolnoma poravna, zahtevamo pa tudi, da se z našim denarjem vendar enkrat pravično gospodari, da ga ne bode

Župnikov fant.

Iz pisem nekega kmečkega duhovnika. Nemški spisal P. K. Rosegger.
Ponatis prepovedan.

(Dalje.)

1. junija.

Danes sta prišla dva tujca in ko sta Bogdana na trati igrajočega zagledala, sta ga vprašala, kako mu je ime in kdo je njegov oče? Na poslednje dečko ni vedel odgovoriti. Vprašal ga je toraj eden tujcev: »Pa še imaš očeta?« — Deček: »Ja.« — Tujec: »No, kaj pa dela oče?« — Deček: »Mašo bere.«

Lahko si predstavljate smeh in špot, ki se bode v kratkem po vsej okolici razširil.

Kolikokrat sem vendar že otroku zabičeval, da me naj imenuje duhovnega gospoda strijca. Ker pa vidi, da imajo drugi otroci svoje očete, tedaj ga hoče tudi on imeti. Ne more se mu za zlo vzeti. O materi se itak ne more govoriti, ker gospodinja, katero sem po odpustitvi Marije v hišo vzel, se nasproti Bogdanu kaže taka, da mu ne pride na misel jo mater imenovati.

Ko sem jungferco Klaro v hišo vzel — v obče je dobra oseba — sem jo prosil. Vdovec, ki jemlje drugo ženo, ne more tiste srčneje prositi, da bi hotela otroku prve žene

dobra biti, kakor sem jaz za Bogdana prosil. Ja, je odgovorila, ravno to, da s to siroto tako usmiljeno ravnam, me dela tako spoštljivega. Danes pa že drugače govori in moje najtežje delo je včasih, da moram molčati, ko se ona huduje. Ne morem kaj boljšega za dečka storiti, kakor da molčim, ker za vsako besedo, ki jo za dečka govorim, mora se on hudo pokoriti. Mora menda že tako biti; nekateremu človeku je najbrž prirojeno, da nima na svetu nič dobrega doživeti in potem ni čuda, da postane tak človek trd in nezaupljiv in da hodi svoja posebna pota. Tudi sem mislil, da se me bo deček bolj oklenil, kakor je v resnici storil.

On je sam za se in se ne pajdaši veliko. Raji se peča z domačimi živali, toda psi in mačke se ga bojijo, ker — to sem opazil — dokler jih z eno roko gladi, jim z drugo kaj žalega stori.

Moja opominjevanja — naj že bojo ljubeznjiva ali resna ne pomagajo nič. Za poste, katere mu kot kazen nalagam, se ne zmeni, jedila si zna na lastno roko priskrbeti.

10. avgusta 1874.

Vsacega dne nove tožbe. Skoraj bi ga ne smel iz hiše pustiti. Kolikokrat se pri otrokih na cesti kaj zgodi — naj bo že kaka žal beseda, zateklo oko, raztrgan rokav, razbito okno, odlomljena veja: župnikov fant je storil! Prepričan sem, da je v desetih slučajih devetkrat nedolžen. Toda, ker se pravi, da ga jaz zacartlam in razvadim, ga gosteje in ostreje

kak pijanec zajuckal, temuč da se bo obrnil za navno ali popravo cest, mostov, šol itd.

Ako pa je gospode dohtarje in njihove prijateljčke strah pred naprednjaško večino v okrajnem odboru in sicer zato, da bi se znalo potem vse njihovo malevredno gospodarstvo razkriti in da bi morali še toliko in toliko plačati, tedaj je za nas kmete le prav dobro, če pridejo na krmilo možje, ki zaslužijo več zaupanja, kot ti gospodje dohtarji in njihovi kradljivi pisarji.

V seji so ti gospodje pred očmi gospoda okrajnega glavarja sleparili, ker so tako uredili, kakor da bi bila seja sklepčna, medtem ko je soglasoval mož, ki še nikdar ni bil v okrajni zastop izvoljen. Ako se takega početja niso sramovali, kaj šele počenjajo, tedaj ako so čisto sami med seboj; pa so tudi vse storili, da ja ni mogel kak človek, ki jim ni bil po godu, njihove gospodarstve za de ve pregledati.

Gospod dr. Serneec se je drugega dne po imenovani seji svoji službi kot načelnik okrajnega zastopa Celjskega odpovedal. Ta korak, katerega bi bil že davno moral storiti, je v sedajnem času samo volilni manever in gospodje, ki bi kaj radi tudi zanaprej vladali v okrajnem zastopu, so se vzradostili in pisali, da so dr. Serneecu za njegov odstop jako hvaležni. To jim prav radi verjamemo. Dr. Serneec je pa samo iz tega vzroka odstopil, ker noče plačati in tudi nikoli ne bode plačal. Ako z dr. Dečkom plača vsoto, katero oba okraju dolgujeta, potem mu ja ni treba odstopiti — pa glede plačevanja si je gospod dr. Serneec vedno desetkrat premislil in potem — še ni plačal.

Dr. Serneec se izgovarja na hranilnico in to pove vse: on neče in ne bode plačal. In ker dr. Dečko ve, da dr. Serneec neče in ne bode plačal, prav imenitno pravi: Jaz sem pripravljen, moj del plačati. Ker pa dr. Serneec kot načelnik nič ne plača, tedaj

kaznujem, kakor si zamorem to sam opravičiti. Česar vendar človek ne stori javni govorici na ljubo! Več kakor najboljšemu prijatelju, več kakor svojemu najljubšemu človeku. In vendar javno mnenje ni nič družega, kakor zver.

V tolažbo mi je zadovoljnost njegovih učiteljev. Deček je nadarjen in marljiv. Resnično je pa tudi, da se včasih vidi, kakor da bi se hotel nad svojimi součenci, ki mu toliko prizadenejo in kateri večinoma v mnogo boljših razmerah živijo kakor on, s tem maščevati, da je v šoli prvi.

28. avgusta.

No, mislil sem si. Niso mi naznanili razlogov, za česar voljo da so mi prošnja za boljšo župnijo v Ščavnici odbili, toda iz zanesljivih virov mi je dobro znano, da je temu Bogdan vzrok! Neumen svet! Ali je to res hudobija, da siroto v farovžu hranim, redim in vzgajam? Dobro, tedaj mi pa naj zapovejo, da ga odpošljem; saj to lahko storijo, saj se pri vsaki malenkosti svojih pravic poslužujejo. In če to ni pohujšanje, kar jaz otroku storim, temuč morebiti celo dober vzgled, tedaj mi pa naj tega ne zamerijo. Na Ščavnici je sedaj župnik, ki je za petnajst let mlajši od mene — no, dobro mu bode ugajalo. Tudi meni se bi bilo dobro zdelo, ko bi le samo edinokrat od mojih predpostavljanih dobil znamenje, da z mojim priprostim — smelo pa rečem — vestnim delovanjem niso čisto nezadovoljni. Kakor sem zvedel, je prelat mojo prošnjo podpiral, pa drugi . . .

tudi dr. Dečku kot njegovemu namestniku ni treba plačati. Ta dva brateca se prav dobro razumeta ter prevzameta takšne vloge, kakoršne se jima zdijo pripravne.

Če načelnik okrajnega zastopa ni dolžan, svojega tajnika pri poslovanju z denarjem nadzorovati, ali če bi ne bilo mogoče ga nadzorovati, tedaj bi se pač lahko v vseh okrajnih zastopih kralo in tedaj bi se bilo tudi pod Štiggerjevim načelništvom to storilo; toda gospod Štigger ni samo svojo stvar in vso poslovanje dobro umel, temuč on je bil tudi vesten dovolj, da je svoje uslužbence strogo nadzoroval ter se ni bal pota k davkariji, kjer je okrajne doklade osebno vzdigoval.

Splošno mnjenje je toraj to-le: dr. Serneec ne bode ničesar plačal, dr. Dečko tudi ne, pa pred volitvami se mora davkoplačevalcem še prirediti nekaka burka, da bise naj dohtarji, ki so sedaj gospodje okrajnega zastopa, zopet izvolili in potem spet naprej po svoji glavi in po svojem „izkušnem“ načinu gospodarili.

Tako ogoljufovanje davkoplačilcev, kmetov Celjskega okraja se mora na vsak način zabraniti.

Kaj pa so vendar dr. Serneec, dr. Dečko in nju prijatelji v okrajnem zastopu vspešnega storili? Naš okraj ima na celem spodnjem Štajerju najslabše ceste in je vendar eden najbogatejših okrajev. Kmetje so se dali pregovoriti, da so svoje prihranjene groše iz Celjske hranilnice v južnoštajersko hranilnico zanesli, za katero tudi okraj Celje jamči, in katera denarje priprostitih kmetov za „fine razvade“ visokih gospodov — nalaga. Zgradila se je neznansko draga, pa nepotrebna cesta iz Gabrij do Medloga, da se kmetje od mesta Celje, s kojega prebivalci so že od nekdanj v miru živeli, obdržavajo, in da zamore dr. Dečko svoja posestva, katera je modro in previdno

Naj bo v Božjem imenu! 15. septembra 1875.

Zletel je. Skoraj vsak je dobil kako darilo — knjigo, podobico, pisalno orodje — pri skušnji ob koncu leta, Bogdan pa ničesar. Napredoval je sicer dobro, a obnašanje ni bilo povoljno.

Dečko se sicer dela, kakor da bi mu ne bilo zato nič mar, toda jaz prav dobro vidim njegov objokan obraz. Jungferca Klara je skoraj veselja vskriknila, ko je Bogdan s takim spričevalom domov prišel. No sedaj pa ima ona snovi dovolj in mi tudi brez ovinkov predbaciva, da ga premalo tepem. Jeli baje to vzgoja? Ali ne bo iz tega malopridneža hudodelnik vzrastel? — Neumno govorjenje; raje molčim. Ne bo ušel kazni, pa tokrat vzdignem šibo njemu samemu na ljubo, ne pa ljudem. Je pa bolj žilav les, kakor sem si mislil! Da bi le enkrat šoli odrasel, potem pa naj gre h kmetom služiti. Teško delo ga bode že bolj prhkega naredilo. Nameraval sem z Bogdanom kaj boljsega, njegovemu slabotnemu životu se bi knjiga bolj prilegla kakor plug. No, pod sedanjimi okoliščinami se gre le za to, da se ga sploh na pošten način iznebi. Da bodem težko kaj veselja in časti na njem doživel, to se že kaže. Sedanje preziranje ga ne bode izboljšalo. Ko bi mi le fantič bolj zaupati hotel! Kaj pa čem početi s stvarjo, sedemkrat zapečateno? Brez da bi izpoved izdal, lahko povem, da mi je postal Bogdan od svoje prve izpovedi, katero je o prejšnji Veliki noči opravil, še nerazumljivejši.

ravno tankaj nakupil, prav drago in uspešno spet prodati. Stotine goldinarjev so se dale za godbo Sokolov in druge nepotrebne reči, in kar je pri vsej tej zapravljivosti še preostalo, smel je „lušni“ Kosem v krčmi zajuckati in za zgradbo svojih hiš porabiti!

Kmetje se za tak okrajni zastop, v katerem dohtarji in njih prijatelji tako gospodarstvo tudi z naprej imeti hočejo, ne bodo dali vloviti in bomo pri volitvah vsakemu, ki bi si upal kaj lagati, vrata pokazali in rekli: Dokler ne skrbite zato, da bi se škoda popolnoma poravnala, dotlej vemo da z okrajem in davkoplačilci nič kaj poštenega ne nameravate. Časi so minili, ko ste smeli kmetu kožo čez ušesa vleči, potem ga pa še zasmehovati!

V tem znamenju bomo se naše volilne pravice posluževali. Slišali smo sicer tudi to, da si Celjani močno prizadevajo, dr. Serneca in dr. Dečko-ta do plačila prisiliti, a mi samo želimo, da bi jih Bog uslišal. Na vsak način morajo priti drugi možje v okrajni zastop, da se nadaljne goljufije, ki do sedaj še niso razkrite, obelodanijo in da se upelje redno in pošteno gospodarstvo.

Ako bi se Celjanom posrečilo, ukradeni denar okraju nazaj pridobiti, tedaj bomo davkoplačilci svoja nadplačila, katera nam je slabo gospodarstvo in nedovoljno nadzorstvo dosedanjih opravnikov povzročilo, nazaj dobili.

Našim kmetom.

(Dalje.)

Rekli smo zadnjič, da je neobhodno potrebno, šolo in kar je ž njo v zvezi spoštovati. Žalibog, da se nahajajo tu in tam še taki ljudje, ki mislijo, da morajo vse sovražiti, ker ni njihovega stanu ali iz njihovega kraja. To je velika budalost, ker ni mogoče, da bi bil vsak učitelj domačin, in učitelj je vendar

3. decembra.

Nov odstavek.

Eden njegovih tovarišev je baje rekel, da bi rad imel sani, pa nima denarja, da bi si jih kupil.

Bogdan pa mu je baje svetoval: »Pojdi k tvojemu dedu, on ti naj da penezov.«

»Ta pa ne da«, rekel je uni.

»Tedaj pa ga zabodi in si denarje sam vzemi!«

Oče nebeški, take besede je baje izustil! Devetletni otrok.

Celo sem preplašen. Nikoli si bi ne bil mislil, da zamore človeško odlikovanje na enega tak utis narediti, ko vendar lastna vest pravično sodi in plačuje. Pa prišlo je tudi preveč nepričakovano po tistem preziranju, katerega sem pred dvema letoma doživel. Duhovni svetovalec, — to se kaj dobro sliši. Pa taka odlikovanja nimajo samo domišljeno, ampak tudi resnično vrednost. Kaj sem vendar sedaj! Duhovni svetovalec! Bakljado mi hočejo narediti, kar se pri sv. Ani še nikoli ni zgodilo. In občinski predstojnik, sicer sam svoj mož, ki se precej na liberalno stran nagiblje, se zdaj »duhovnemu svetovalcu« klanja, prvi mi je prišel danes zjutraj častitat, mož zna tako ponižen biti, da bi si nikdo tega ne mislil.

Dečko to reč ni tako resno vzela. »Duhovni svetovalec!« rekel je z navihanim nosom, »kaj pa je pri tem?« To me je bolelo.

(Dalje prihodnjič.)

učitelj, ne pa kmet, obrtnik, rokodelc itd. Stanovske razlike se sicer vedno in vedno zmanjšujejo, a le do neke gotove meje.

Pripeti se, da je učitelj v posameznih slučajih primoran kakega neporedneža malo ostreje kaznovati, kakor to sedanje šolske postave dovoljujejo. Ob takih prilikah zaženejo prerahločutni in kratkovidni stariši takšen krik in vik, kakoršnega večinoma dotični slučajji ne zaslužijo. Neporedni otroci so navadno tudi lažnjivi in tako pride, da stariši ali reditelji reč čestokrat pretirajo, ker so lažnjivim poročilam ali pritožbam svojih malovrednih otrok preveč verjeli. Nobeden pameten učitelj svojih učencev ne trpinči. Dogodi se že tu in tam kak slučaj, da prestopi kateri meje, katere mu določuje vzgojeslovje ali šolska postava, toda to so le posamezni, v čast učiteljstvu bodi rečeno: jako redki slučajji. Pa tudi v takih slučajjih naj stariši ali reditelji dostojno nastopajo ter o dotičnej zadevi z učiteljem samim ali pa, če potrebno, ž njegovimi predpostavljanimi razpravljajo in si zadoščenje dobijo. Vpričo otrok se zadeva ne sme reševati, ker to bi narejalo tiste le še bolj nagajive, hudomušne in predrzne.

Pregovor pravi, da šiba gospode dela. Resničen je. Red mora biti povsodi, posebno pa je neobhodno potreben v šoli. Kakor pa je vsakomur znano, so nekateri otroci neznasko razposajeni. Kjerkoli in kolikor možno ti kljubujejo, tako, da jih le s strahom in silo zamoreš vkrotiti. Opominjevalne besede, ukori, zapori (v šoli) pri njih nič ne izdajo in tako ne preostaja družega, kakor da se poseže po najbolj zanesljivem zdravilu, in to je brezovo olje. Tega zdravila bi se stariši ne smeli braniti, kajti ono je, ako se v pravi meri in na pravi način rabi, jako vspešno in zato tudi priporočljivo. Že marsikaterega otroka je rešilo različnih bolezni kakor so na pr. hudomušnost, trmoglavost, neubogljivost in druge enake. Imetni in sloviti gospodje kaj radi pripovedujejo, kako so morali jemati v svoji mladosti to grenko zdravilo v večjih ali manjših porcijonih in kaj radi izrečno zatrjujejo, da le to jim je pripomoglo, da so postali to, kar so. Šiba je tako rekoč pricoprila enemu generalski ovratnik, drugemu škofovo kapo, tretjemu doktorski klobuk itd. Strah v mladosti je že marsikoga pripeljal do modrosti. Iz rokodelskih učencev, ki imajo stroge mojstre (seveda v pravi meri) postanejo večinoma prav izvrstni možje, ki delajo vso čast rokodelskemu stanu in človeški družbi sploh. Tudi učitelji so mojstri. Še pred kratkimi desetletji jih je ljudstvo nazivalo »šulmojstre«, No, to bi naj tudi ostali, ne sicer s tem imenom pač pa v smislu tega imena. To je jako častno, pa tudi jako pomenljivo ime, kajti Kristusovi učenci so nazivali svojega učenika: gospod in mojster.

Pokorščina iz šole ne sme izginiti. Kjer ni pokorščine, tam ni reda, brez reda pa ni vspeha. Pri hiši, kjer manjka reda, gre vse rakovo pot, šola brez reda pa tudi ne obeta ničesar dobrega.

Ako ne gre z dobrim, iti mora s hudim, seveda le tedaj, če to zahteva skrajna sila in če se klubovanje in nepokorščina očitno kaže. Kdor ne uboga, ga tepe nadloga, boljše pa je, da ga tepe šiba ter se ž njo odvrne nadloga.

(Dalje prihodajči.)

Volitve v mariborški okrajni zastop

se bojo vršile sledeče dni: 3. februarja volijo veleposestniki, 4. februarja obrtniki, 5. febr. mesta in trgi, 9. febr. pa kmečke občine.

Mi kličemo volilcem, posebno tistim iz kmečkih občin, da si bojo premislili, koga bojo volili. Klerikalna stranka si na vse kriplje prizadeva, da bi s svojimi kandidati prodrla, tedaj je naša sveta dolžnost, da krepko nastopimo ter na volišču pokažemo našo odločnost pa tudi našo moč. Naprednjaki, bodite pozorni in previdni!

Dosedanji okrajni zastop deloval in posloval je povsem povoljno in pošteno. Kolikor so denarna sredstva dovoljevala, toliko se je za okraj tudi zgodilo. Da se vsem potrebščinam in zahtevam vseh v okraju ležečih občin ne more namah ustreči, to vsak pameten človek razvidi. Okraj je velik, težej obilo. Polagoma pride vse na vrsto, najprej pa najpotrebnejše in najnujnejše, po katerem načrtu se je do sedaj tudi vedno ravnalo. Dela, katera je naš okrajni zastop dovršil v zadnjih letih, dovolj jasno pričajo o neutrudnem in vspešnem delovanju dosedanjih odbornikov. So pa tudi možje, katerim se popolnoma sme zaupati. „Gospodarjeva“ trditev, da sedijo v okrajnem zastopu zgolj sami meščani in njih prijatelji in da je to nesreča za kmečke občine, je povsem neresnična, izmišljena, kajti v odboru je 16 zastopnikov iz kmečkih občin, ki so imeli v soglasju s svojimi tovariši iz mesta blagor celega okraja vedno pred očmi. Ako so ti le možje prijatelji svojih tovarišev, je to le prav lepo, umestno, pa tudi potrebno, ker le v prijateljstvu je sloga, v slogi pa moč, ki čestokrat navidezno nepremagljive ovire premaga. Klerikalnim hujskačem to seveda v oči bode. Sloga in mir oni črtijo. Imeti hočejo nemir in prepir, sovraštvo in boj v vsakem društvu, v vsakej družbi, v vsakej korporaciji. Edinost in sloga si želijo spraviti tudi iz našega okrajnega zastopa s tem, da nameravajo v to korporacijo vsiliti svoje hujskače in kričače. Tega se moramo obvarovati.

Ko bi prišli ti ljudje v naš okrajni zastop, potem bi gotovo izginila sloga in mir in o vspešnem delovanju bi ne bilo ne duha, ne sluha. Prizori, kakoršni se vršijo v našem državnem zboru, bili bi tedaj pri vsakej seji na dnvenem redu. Medsebojna osebna nasprotstva bi onemogočila vsako vspešno delovanje okr. zastopa; kljubovanje in trmoglavost bili bi pri njemu gospodinji, brezobzirno nasilstvo pa hišni gospodar.

Neresnična in lažnjiva je „Gospodarjeva“ trditev, da okrajni zastop nima skrbi za kmečki stan. No,

kdo pa skrbi bolje za kmeta, ta, ki mu nalaga vedno večja bremena, ali pa uni, ki gleda na to, kaj in kako se bi moralo okreniti, da bi kmet imel manje plačil? Dolga leta sem ima naš okraj na Štajerskem najnižje doklade, namreč 8 odstotkov (procentov) od direktnega davka (izvzemši 7 odstotkov šolskih doklad)! Stem okrajni zastop dovolj jasno dopričuje, da mu je blagor kmetov resnično pri srcu.

Kako da zaajo gospodariti klerikalni zastopniki, pokazalo se je v zadnjem času dovolj jasno pri okrajnem zastopu Celjskem, ki je zvišal v svojem proračunu za letošnje leto okrajne doklade za 3 procente, da se poravna škoda, katero je povzročila okraju goljufiga okrajnega pisarja in malomarnost okrajnega načelnika, oziroma njegovega namestnika. To je skrb za okraj! — Kmet naj plača, za drugo pa se naj ne briga! Saj ima denarjev dovolj, čeravno živi morebiti ob samem krompirju.

Na noge toraj naprednjaki! Volite može, ki so popolnoma zaupanja vredni, ki zaslužijo spoštovanje in hvalo za njihov dosedanji trud in nepristransko skrb za blagor svojega okraja! Poverite jim v oskrbo tudi nadalje okraj, ki je dosedaj smel biti ponosen na svoj zastop in njegove opravnike. Združite se, krepko stopite na volišče ter enoglasno volite može naše naprednjaške stranke, kajti le potem se smete zanašati, da bo prišel oziroma ostal okraj v takih rokah, v kakoršnih si ga imeti želite in upate!

Našim naročnikom.

Ker nam je došlo nekaj pritožb iz posameznih krajev glede neredne vročitve našega lista od strani dotičnih poštних uradov, tedaj naše naročnike opozarjamo, da naj vsakteri od vas, kateremu se naš list neredno ali nedostojno dostavlja, nam to nemudoma naznani, bodisi ustmeno ali pismeno, in prepričani bodite, da se bodo razmere v kratkem zboljšale, ker mi že vemo, kako in kje se imamo zglasiti, da se take kljubovalne ali pa malomarne osebe poštних uradov na primerni način ukorijo in na svoje dolžnosti opomnijo.

Tiste naročnike, ki nam naročnino za minulo leto še dolgujejo, pa prosimo, naj nam jo blagovolijo do konca tega meseca doposlati, da se jim zamore „Štajerc“ tudi zanaprej redno dopošiljati. Za doposlano naročnino pa se dotičnikom prisrčno zahvaljujemo.

Vsak novi naročnik dobi številke letošnjega leta od 10. in 24. januarja s prvo naročeno številko doposlane. Zglašajte se v obilnem številu ter podpirajte naše naprednjaško delo. V združenju je moč!

Opravništvo.

Nekaj o pogodbenih razpravah z Italijo.

Iz vseh dosedanjih poročil o naših razpravah z Italijo posnamemo, da se združuje vsa skrb za primerno spremenjavo vinsko-carinske klavzule. Tako se govori

v najnovejšem času, da hoče italijanska vlada le pod tem pogojem odnehati gledé vinske klavzule, če ji da naša vlada primerne prednosti pri izvozu „drugih“ kmetijskih pridelkov. Tem „drugim“ pridelkom Italije pripada posebno sadje, in sicer sveže in posušeno. C. kr. avstrijsko pomologično društvo in avstrijsko centralno vodstvo za varstvo kmetijskih in gozdarskih interesov, pri sklepu trgovinskih pogodb sta stavili kot zastopnika zahtev avstrijskih sadjerejcev ta glavni pogoj za sklenjenje nove carinske in trgovinske pogodbe, da v bodoče ne smejo več oškodovati italijanske pomeranče in sadje v obče na tak način našega sadjerejstva kakor do sedaj. Kajti kakor hitro se donesejo italijanske pomeranče na naš trg, ne morejo se več spraviti v denar naša jabolka. To južno sadje, ki ne potrebuje skoro nobenega posebnega oskrbovanja, za katero je voznina na morju zelo nizko nastavljena, katero se v Trst uvažu toliko da ne carine prosto, se pošilja po železnicah zelo ceno, to sadje uničuje nas domačo sadjerejo. Naravnost brezvestno bi bilo, če bi še nadalje „iz ljubezni do Italije“ to cvetočo produkcijo oškodovala z napačnim carinskim zakonodajstvom, saj smo vendar žrtvovali za povzdigo te panoge kmetijstva toliko truda in dela. Nedvomno je neobhodno potrebno, da se obvaruje naš vinogradar pred propastjo, ali to se ne sme nikdar in nikoli zgoditi na stroške sadjerejca, saj so interesi tega jednaki interesom sotrpina-vinorejca. Pomologično državno društvo in „centralno vodstvo“ skrbeli bodeta za to, da se ne bodo kratile pravice nobenemu izmed teh dveh v prid drugemu; ravnati se hočeta pri tem ti dve društvi po pravičnem pregovoru: Vsakemu svoje!

Spodnje-štajerske novice.

Kazenska obravnava proti dr. Brumenu, advokatu v Ptujju. Dr. Brumen je vlastni zadevi več pritožb proti namestnijskim in uredbam mestnega urada Ptujškega predložil, pa žnjimi ni imel sreče. V nekem rekurzu je mestni urad dolžil težkih hudodelstev; namreč zlorabe uradne moči in pa izsilstva. Mestni urad se je proti tej nesramni predrznosti pritožil takoj pri kazenskem sodišču v Ptujju, katero je dr. Brumen-a pri obravnavi dne 15. januarja t. l. obsodilo na 14 dni zapora. Pri obravnavi se je Brumen žagovarjal, da on v tem smislu ni protestiral, kar pa mu je sodnik dokazal. K obravnavi je dr. Brumen kot pričé tudi zahteval svojega pisarja in pa — cesarskega namestnika grofa Clary-a, kateri želji pa se ni ustreglo. Obtoženec kakor tudi držav-nopravdniški opravnik sta vložila zoper to razsodbo rekurz.

Neverjetno pa resnično je čudno postopanje župnika pri sv. Lovrencu na Dravskem polju. Ta gospod je dobil od nekega mestjana iz Ptujja oznanilo s prošnjo, da bi tisto prilično svojim farmanom razglasiti blagovólil. Želel je namreč nakupiti veliko slame ter tudi ponudil dobro ceno. Ker pa je dotično pismo bilo v nemškem jeziku pisano, poslal ga je nazaj in prošnji ni ustregel. Dobro skrbi ta go-

spod za svoje ovčice. Da le njemu pridno denar nosijo, dobijo pa ga naj, od koder hočejo. F. Č.

Društvo za varstvo in vzrejo živali v Mariboru je na priporočilo oskrbnika deželne norišnice v Feldhofu pri Gradcu tamošnjima preskrbljencema Jakobu Weiss in Matiji Wieser, nadalje tamkašnji majarci Trezi Kopčič za njih prijaznost in skrb nasproti živalim podarilo 15 kron.

Čudno izpovedovanje. Gospod župnik F. K. v Grižah je pri adventnih spovedih vernike kaj rad s hudičem strašil. No to je že tako navada, a čudno se nam zdi njegovo vprašanje nasproti izpovedajoči se osebi: „Kdo, misliš, da bo tvojo dušo v nebesa vlekel? Ali Bog, ali hudič?“ Do sedaj nismo vedeli, da zamore tudi hudič duše v nebesa vlačiti.

Izpovedanec.

Farovž politično ognjišče. Da se je v nekih farovžih že marsikaj skuhalo, kar ni bilo samo za famoštra temuč tudi za druge prihlinjene lačenbergerje bolj ali manj prebavljiva jed, to je vsakomur znano, a da se bo v takih hišah politična čorba kuhala na tako očiten način, tega dosedaj še ni bilo. „Slov. Gospodar namreč naznanja v svoji 1. letošnji številki, da je župnik Matej Štrakl pri sv. Petru niže Maribora prepustil v farovžu eno sobo političnemu društvu „Skala“, v prosto porabo. Kaj se vendar da iz farovža vse narediti! — — — Metavčan.

Uboj. Iz ljubosumnosti je ubil dne 6. januarja t. l. dninar Franc Glavič iz Bergentala pri Lembahu delavca na železnici Janeza Novaka iz Maribora.

Škrlatica ali šarlah razsaja v Mariboru in deloma tudi njegovi okolici. Zaprte so vse šole, začasno do 24. t. m. Čudno je, da se je priklatila ta nalezljivka v zimskem času, ko po navadi vendar v vročem poletju raje nastopa. Umrlo je v kratkem času vsled te bolezni že mnogo otrok.

Menihov se boji „celjska žaba“, ker v svoji številki 3 toži in tarna, da se mislijo naseliti v Seliščih pri Sv. Jurju ob Ščavnici nemški menihi — Marijini bratje. No, tako nevarni ti ljudje vendar ne bojó, da bi bilo opravičeno toliko vpitje. Seveda bi nekaterim ljudem bilo ljubše, ako bi se nastanili v Seliščih hujskači iz njihove srede, ter v kloštru pripravili nekaj sob za politična društva! Kaj ne? — Št. Jurčan.

Od sv. Verbana pri Ptujju se nam poroča, da je dne 12. t. m. tamkaj umrl Jurij Brumen, najstarejši član nekdanje, daleč naokoli znane št. Verbanške „muzikbande“. Bombardist Brumen je preživel vse svoje tovariše. Naj počivajo v miru, dokler jih ne zbudi mogočna trobenta sodnega dne!

Shod vinorejcev se bode vršil meséca februarja v Gradcu. Udeležili naj bi se ga tudi kmečki vinorejci iz Spodnjega Štajerja v obilnem številu. Dan shoda bodemo prihodnjič naznanili.

Dopisi.

Iz Velikovca se nam piše: Farški petelin se more imenovati župnik Mažir pri sv. Marjeti. Te

dni se je vršila kazenska obravnava, ker je Mažir tožil ženo tamošnjega nadučitelja radi razžaljenja časti. Ta je namreč v nekem pismu na svojega moža dolžila imenovanega župnika, da jo je neprestano zasledoval z grešnimi ponudbami in da se mu je ona tudi udala. Pri obravnavi je obtoženka izpovedala, da jo je župnik večkrat skušal zapeljati in da je slednjič zares podlegla, ko je nekoč prišla župniku plačevati za neke molitve v cerkvi. Odslej jo je vest tako pekla, da si ni znala drugače pomagati, ko da svojo pregreho svojemu možu naznani. Napisala je pismo, v katerem je svoj prestop ek proti cerkvenim in posvetnim postavam natanko razložila, ter je isto svojemu možu podložila, vsled česar je prišlo med zakoncema do jako burnih nastopov. Ko je župnik to zvedel, vložil je proti nadučiteljevi ženi tožbo zaradi razžaljenja časti in se je na ta način hotel pred svetom oprati. A Mažir se je zmotil. Ne samo obtoženka je vse obstala, temuč tudi priče so v dokaz resnice izpovedale take reči, katere so župnika čisto strle. Kot priča je neka Marija D. pod prisego izpovedala, da jo je župnik Mažir nekoč na cesti v Šmarjeti nagovoril in ji prigovarjal, naj se mu uda. Ko je čez nekaj časa prinesla v farovž jagode, je župnik Mažir tako dolgo v njo silil, da je slednjič pala in ž njim grešila. Oče imenovane Marije D. je kot priča izpovedal, da mu je hči takoj, ko se je domu vrnila, povedla, da je župnik ž njo „nekaj napravil“. Ko ga je zagovornik vprašal, kaj si je priča pri tem mislil, je poslednji molčal. — Na zopetno vprašanje zagovornikovo: „No ali ste si mislili, da je župnik z vašo hčerjo roženkranc molil?“ se je župnik tako razvnel in začel kričati, da takega zasmehovanja katoliške vere kot duhovnik ne more trpeti. Marija D. je žena hišnika v Vetrinju. — Nato je bila kot priča zaslišana natak arica Elizabeta S., ki je rekla, da ji izmed gostov, katerim je stregla, nobeden ni bil tako nadležen in vsiljiv, kakor Šmarjetski župnik Mažir, ki jo je večkrat v farovž vabil. Nagovarjal jo je tudi, da naj pri njemu kot kuharica v službo stopi, na kar mu je odgovorila, da ne zna kuhati. Župnik Mažir je nato opomnil, da to nič ne dene, za nj zna že vsega dovolj. — Nadučiteljeva žena je ponudila še več dokazov, pa sodnik je bil že s podanimi zadovoljen. Ona, ki je bila od tega nesramnega pohotneža zapeljana in ker ga je izdala svojemu zakonskemu možu, od svojega zapeljivca in tatu časti iz maščevanja tožena, je bila od sodnije oproščena, župnik Mažir pa mora vse stroške plačati, povrhu pa si je nakopal toliko sramote in zaničevanja, kolikor ga v polni meri zasluži. Kaj bode k temu porekel Krški škof, smo radovedni? — Ja, ta župnik Mažir je pa en fini in zasukani kampelc! „Štajerca“ ga je štev. 18 od lanskega leta svojim bralcem nekoliko označil, a doposlal je skliceje se na famozno točko 19 tiskovnega zakona popravek, kateri se je tudi natisnil. Kolike vrednosti je bil ta Mažirjev popravek, sklepa se lahko iz tega, da je se Mažir tudi v predležem slučaju hotel oprati, ko je zakonsko ženo, ki je pred oltar-

jem obljubila svojemu možu zvestobo ter bila vsled sv. zakramenta zvezana le s svojim možem, zvijačno zapeljal, nato ubogo revo pa še zaradi žaljenja časti tožil. To je vendar hinavščina in nesramna predrznost, ki presega vse meje dostojnosti! Komu se ne gabi počenjanje tega farškega petelina?

Slavno uredništvo! Sklicevaje se na § 19 tiskovnega zakona zahtevam, da se sprejme v prihodnjo številko „Štajerca“ k dopisu „Iz Poljčan“ sledeči popravek: Ni res, da so se kupci posameznih kosov v moji pisarni sprvega bravnili pogodbe podpisati, da so kupili le od Mesareca in ne od Jagodiča, in tudi ni res, da sem jaz kupcem prigovarjal in da so se taisti na moje prigovarjanje udali in podpisali. Res je le, da sta prišla dne 17. julija 1901 zakonca Jagodič z nekaterimi drugimi strankami v mojo pisarno, in da so se na njih željo po podatkih teh pogodnikov napravile pismene pogodbe glede večih parcel, ktere sta zakonca Jagodič od svojega posestva prodala. Petra Mesareca ni bilo v moji pisarni ter ni nikdo o njem omenil niti z besedico, vsled česar mi tudi ni bilo mogoče vedeti, če in v kakem razmerju stoji Mesarec glede teh kupčij z Jagodičem. Vsled tega tudi ni res, da sem jaz navedene stranke na led speljal in jih oškodoval, kajti pogodbe so se strankam prečitale, od njih odobrile in brez vsakega ugovora podpisale. — V Slovenski Bistrici, dne 2. prosinca 1904. Dr. U. Lemež.

Mohlič na Koroškem. Kako resnico- in miroljubna lista sta koroški slovensko-klerikalni list „Mir“ in mariborski „Naš Dom“ — prava brata, se razvidi ali spričuje iz sledečega: Leta in leta je bil v naši vasi in v naši fari mir, pa v zadnjem času poskuša neki klerikalec hujskati in sejati sovražtvo med Mohličani in farani. Da bi se mu to posrečilo, poslužuje se dopisov iz Mohlič — v resnici je pisatelj teh poročil v drugem kraju — pri tem pa pripomočkov, kateri gotovo niso pošteni, namreč laži, in s tem, da resnico napak obrača. Dvakrat, prav za prav štirikrat so bili v „Miru“ dopisi iz Mohlič in zdaj objavi tisti dopisun tega lista dopise tudi že v „Naš Domu“. Najpoprej je napadel „Mir“ kuharico našega gospoda, ker je 5. oktobra v cerkvi nemško pela in ji je očital, da hoče upeljati v cerkvi nemško petje. To ni res. Reč je temveč ta, le: Dne 5. okt. t. l. je pustil tukajšnji grajšček gosp. Thill, trd Nemeč iz posebnega vzroka brati mašo, pri kateri je bilo navzoče več nemške gospode iz Dunaja. Dan poprej pa je prosil našega gospoda župnika vpričo drugega duhovnika, naj bi se — ako je mogoče — pri maši nemško pelo. To se je zgodilo; tistega sovražnika nemščine pa je ta slučaj tako razgrel, da je dal duška svoji jezi v „Miru“. Poročal je, da je bil to škandal in da Mohličani take sramote ne smejo več pripustiti. Ja, ti dopisun omenjenega lističa, a res misliš, da se Mohličani za take reči brigajo? Niso taki prenapetneži in hujskači, kakor si ti. Tudi ne sovražijo nemškega jezika, kakor ti, ker dobro vejo, koliko je vredno, če kdo zna dva jezika, posebno če ima tudi otroke. Ali morebiti ti ne znaš nemške besede?

Gotovo si sam gmajten, da si se je naučil. In misliš da trd Nemec nima pravice, prositi, da bi se pri maši, katero je on plačal, nemško pelo? In povej, koga pa je motilo to petje pri „andacht“? Iz omenjenega se izvidi, da ni res, da bi hotla ali hoče upeljati kuharica v cerkvi nemško potje. Na to neresnico se je dal odgovor v „Freie Stimmen“. Seveda dopisun „Mira“ ni maral za to. Ta list je namreč 12. nov. zopet prinesel lažnjivi dopis iz Mohlič. V tej številki piše, da so se pevci predrznili celo na grobu trdne Slovenke dne 10. oktobra 1903 nemško peti. — Predrznost je, da je tisti dopisun očitno neresnico pisal, ker dobro ve, da je bila žena, kateri se je nemška nagrobnica zapela, čisto trda Nemka. („Mir je moral prinesiti v številki od 26. novembra zavoljo tega popravek, v smislu § 19 tisk. zakona, v katerem je svoje laži moral preklicati). Dalje je pisal v svojem listu, da učitelj nadaljuje, kar je kuharica začela. To je zopet laž, ker je mož sam prosil gosp. učitelja naj bi se nemški pelo, in to prošnjo je izpolnil, ker je bila rajna prav ljubeznjiva, častita gospa in kakor se je že omenilo trda Nemka. Ker kuharica nič ni začela, kakor se je že omenilo, tudi učitelj ni nadaljeval. Omeniti se še mora, da ta zagrizenec misli, da se nemški ženi ne sme na grobu peti, se je pelo na grobu 17. oktob., in da je bila 10. okt. tista gospa še popolnoma zdrava. Drugikrat, če bi imel zopet kako poročilo iz Mohlič objaviti, naj pogleda tisti klerikalec v koledar. Ta dva lažnjiva dopisa še nista bila dovolj. V „Naš Domu“ je pisal tisti dopisun še enkrat to, kar je že prinesel koroški slovensko-klerikalni list „Mir“. Razun tega pa še neresnico. On piše namreč, da so se Mohličani varali, ko so dobili novega gospoda provizorja, ker ta delo, katero je pričel prešnji provizor g. Dobravec ne nadaljuje. Dopisun „Naš Doma“ se je s tem čisto očitno zlagal. Novi gospod provizor so pri vseh faranah zelo priljubljeni, kar se spričuje iz tega, da se mnogokrat od različnih oseb o njih slišijo pohvalne besede. V cerkvi storijo svojo dolžnost in za druge reči se ne brigajo. Pisarija Mohliškega dopisuna zopet kaže, da takim hujskačem ni za to, kar delajo duhovniki v cerkvi, da jim ni za cerkvene reči, ampak le za hujskarije. Katero delo so pa g. Dobravec začeli? Mi dobro vemo, pa gotovo tudi novi gospod. Če bi bilo dobro in koristno, bi jo gotovo nadaljevali. Klerikalni in lažnjivi dopisun pa nima pravice govoriti tako, kakor bi vse na njegovi strani bilo. On se moti; pri nas ali v celi naši fari ima samo toliko svojih prištašev, da jih more na prstih ene roke prešteti. Taki ljudje, kateri ljubijo le hujskarijo in kateri lažnjiva poročila objavljajo, se od nikogar ne spoštujejo. Ravno tako, kakor dopisun „Naš Doma“ pravi, da bi morda v Mohličah vsi plesali po godbi nekaterih liberalnih nemškutarjev, tega pa ne, — mu odgovorimo, da on že čisto ne sme misliti, da bi Mohličani vsi morda plesali po godbi takih zagrizenih klerikalcev in hujskačev; tega pa že čisto „nak“. Večina Mohelških faranov še zmiraj stoji na naši strani. Ljudje niso tako zaslepljeni, da bi ne vedeli,

kje je resnica, pa tudi obsodijo take pisarije klerikalnega dopisuna „Mira“ in „Naš Doma“. — Gotovo se bo v „Miru“ in „Naš Domu“ proti temu dopisu kričalo, pa mi se o tej stvari ž njima ne bomo več prepirali. Ta dopis prinesemo zavoljo tega, ker je začel dopisun „Mira“ in „Naš Doma“ iz Mohlič pisati neresnične reči, in da ljudje razvidijo kakšna ta dva lista sta. — Zavoljo tega naročujte si le liste, ki so resnicoljubni in kateri ne hujskajo. —

Zunanje novice.

Strup in žolč bljuje „celjska žaba“ zaradi tega, da ste zadnjič pisali o izvidu nekaterih občinskih volitev na Koroškem ter nam naprednjakom k naši zmagi častitali. To storite tudi v prihodnje, ne glede ali so zmagali Slovenci ali Nemci.

Koroški naprednjak.

„Vesten“ duhovnik je g. Gabron, župnik v Vernbergu na Koroškem. V nekež tamošnji hiši je krošnjar Heber na smrt zbolel. Ker že 30 let ni bil pri spovedi, želel si je duhovnika. Toda župnik Gabron ni bil doma, kakor je že to njegova navada. V celej fari ga niso zamogli najti. Poslali so toraj po gosp. dekana v Domčale, a ta je bil sam bolan. Konečno je prišel zjutraj ob dveh župnik Gabron domu toda Heberja ni mogel več s sv. zakramenti spreviditi, ker je že pred tremi urami umrl. Kje pa je vendar bil gospod župnik? V Klobasnici, kjer je častni občan ter je moral tje k občinskim volitvam. Kako je bil v volilni sobi dobro sprejet, razvidno je iz tega, da je moral pod varstvom žandarjev zbežati, ker drugače bi ga bili Klobasniški kmetje nekoliko „našvikali“. Čevljar ostani pri tvojem kopitu! R. T.

Mesto se pogrezuje. Mesto Motherwell na Škotskem se z okolico vred pogrezuje od dne 16. decembra m. l. Ta čudna naravna prikazen se vrši tako nanagloma, da so v nekaterih krajih ljudje komaj življenje oteli. Hiša zgine za hišo, zidovje se ruši in poka, vsemu preti konec. Rotovž se je deloma že porušil in zvonik mestne cerkve se je tako nagnil, da se zna vsak čas podreti.

Grozno maščevanje. V graščinskem gozdu Paruba pri Aradu sta tatinska lovca brata Smolen ubila nadgozdarja Čaibika in gozdarja Kuczka, ju obesila za noge na drevo ter trupli razparala in iztrebila, kakor se to stori z divjačino. In to je tatinska lovca pozneje izdalo.

Srbskega kralja Petra imajo morilci njegovega prednika še vedno popolnoma v svoji oblasti. Plesati mora tako, kakor ti godejo. Iz Belegagrada so odpotovali vsi inozemski poslanci. Kuha se tam doli spet nekaj.

Za rešitev iz smrtne nevarnosti o priliki lanske povodni na Koroškem so bili od ces. kr. koroške železne vlade obdarovani sledeči srčni možje: Henrik Zweil v Zavodnju, Janez Krammer in David Hutter v Ober-Allachu, Jožef Wohlmuth v Noči, Lorenz Mann v Ukvah, Miha Hopfgartner in Jakob Ebner v Zaberdski vasi. Vsak imenovanih prejel je 25 kron, sicer majhen znesek, tem večje pa je častno pripomnanje za njih neustrašljivost in srčnost. Slava jim!

Grozovit čin prazne vere. Nedavno so pokopali v Terpestu na Ogrskem (komitat Bihar) nekega kmeta po imenu Vigjikan. Čez nekoliko dni začeli so judje govoriti, da so tu in tam videli duh mrtvega, in da ta duh krave zacoprjuje, ki dajejo že nekaj časa krvavo mleko. Da bi temu konec storili, zbralo se je nekaj možkih, šli so po noči na britof, izkopali Vigjikana, izdrli mu srce ter isto na veliki križ sredi pokopališča pribili. Oblast je o tem skrunjenju zvedla, ter bo stvar natanko preiskala, skrunjenca pa gotovo ostro kaznovala.

Razstava nevest. V velikem mestu Novi York v Severni Ameriki so upeljali v novejšem času stalno razstavo takih deklet in vdov, ki se želijo v kratkem omožiti. Amerikanci so namreč jako praktični ljudje, ki so posebno varčni s svojim časom. Pravijo: čas je denar, in zato ga tudi kolikor mogoče najbolje izkoriščajo; še toliko časa si ne vzamejo, da bi si poiščali neveste. Izmislili so si toraj razstavo možitvenih žensk. Možki, ki si želi soproge, gre na dotično razstavo, zbere si izmed navzočih žensk tisto, ki mu ugaja, poda se žnjo takó k prodajalcu po ništva in drugih reči, ki se pri gospodinjstvu rabijo, gre potem pred sodnika, ki dotični par takoj poroči, brez da bi bilo treba stariše ali druge sorodnike za svet vprašati ali celo za dovoljenje prositi. — Buzarona to gre naglo!

V nemški Afriki so se vzdignili Hotentotje in neko drugo ljudstvo z imenom Herero proti svojim gospodarjem Nemcem. Akoravno ta ustaja bržkone ne bode imela nobenega vspeha, vendar bode povzročila Nemčiji precej neljubih stroškov in izgube na vojaki, predno se bodo ustajniki do dobra užugali.

Med Rusi in Japonci v iztočni Aziji je položaj tako napet, da je le čudež, ako še dozdej ni izbruhnil grozovit boj.

Roparji so oplenili poštni voz blizu mesta Wai-zen na Ogrskem ter ubili kočijaža in pošto spremlja-jočega uradnika. Ugrabili so veliko denarja.

Sedem oseb se je zadušilo v Przerozlu v Galiciji. Zvečer so zaprli cev pri peči, zjutraj pa so bili vsi mrtvi.

Iz prevelikega veselja umrl je neki Ivan Jancsu v Ujhely-u na Ogrskem. Vrnil se je namreč zaradi domotožja domu, ko je pa svojo družino zagledal, se

je tako vzradostil, da ga je zadela srčna kap in bil revež pri priči mrtev.

Zaklad našel je neki kmet v Montromblu na Francoskem. Izkopal je staro hruško, med koreninami pa našel lonec napolnjen s samimi zlati, v vrednosti okoli 25-tisoč kron. Polovico dobi ta kmet, drugo polovico pa potegne država.

Polom na polom. Zopet je pogorela posojilnica in sicer v Novem Buzlavu na Češkem. Primanjkljaja je 110.000 kron. Prizadeti so večinoma nižji stanovi ljudstva.

Zastrupila se je iz ljubosumnosti v Gutštajnu na Koroškem hči Jož. Kleinlecherja, p. d. Tarolc. V mleku je namočila 7 škatlic žveplenk ter nato isto popila. Urno došli zdravnik ji ni zamogel življenja rešiti in tako je morala deklica po hudih bolečinah umreti.

Bivši menih — roparski morilec. V Bayeuxu na Francoskem je menih Commun razpuščenega reda umoril in oropal neko pobožno, staro gospodično. Commun je bil svoječasno v prisilni delavnici, a ko so ga iz nje izpustili, začutil je v sebi poklic za meniha. Sprejeli so ga v samostan ter mu kmalu izročili tudi pouk otrok. Najprvo je učil v Havru, pozneje v Bayeuxu. Cele noči se je vlačil s slaboglasnimi ženskami okoli. Sedaj pa je celo zamenjal molitvenik in rožni venec z bodalom in revolverjem.

Olomuški nadškof dr. Kohn se bode odstavil. V Rimu premišlujejo, kako se bi zamoglo to zgoditi brez velikega trušča. Naš cesar se je celo razburil, ko je zvedel, da se je nadškof potegnil za znanega šolskega nadzornika, duhovnika Postulko, ki je bil zapleten v razne pikantne reči. Cesar je zahteval, da se proti temu nadškofu porabijo vsa diplomatska sredstva.

Odkritosrčnost. Učitelj vpraša učenca: „Kdo ti je nalogo napisal, Jurček?“ Učenec: „Moj oče.“ Učitelj: „Vso?“ Učenec: „Ne vso, jaz sem jim pomagal.“

Gospodarske stvari.

Varujmo našo perutnino v sedanjem zimskem času pred mrazom. Daje naj se ji v jutro topla piča, ne premrzla voda, in v prav hudem mrazu naj se še celo zrnje, ki je perutnini namenjeno, nekoliko segreje. — Nekateri neusmiljeni ljudje imajo perutnino čez zimo v malih, tesnih kurnikih, ki niso veliko večji od kletke, zapreto, kar dela ubogim živalim veliko trpljenja. Ako se zamore perutnina čez zimo bolje gibati in razbrskavati, začne mnogo popreje jajca nesti, kakor če je v tesnem prostoru zapreta. Tudi mraz ji močno škoduje.

Konjerejcem. V neki seji kmetijskega okrajnega društva v Mühlhausnu na Turingiškem je konjski nadzdravnik Konce opozoril poslušalce na „grehe kmetov nad svojo živino“, posebno pa je razpravljal o nekaterih nedostatkih gledé krmljenja, postrežbe in reje konjev. Rekel je: Kmet redi sedaj svoje konje čisto napačno; nasteljo čez dan navadno odpravi, jo potisne pod jasli ali pa jo kam drugam v stran spravi in konji morajo celi dan na trdih tleh v svojih iztrebkah stati, ker po zimi je navadno manj vožnje in zato jih tudi redkokedaj vprežejo. Da bi kmet konje včasih na izprehod peljal, to mu še na misel ne pride in čestokrat se tudi sliši malomarni izgovor, da „k temu nima časa“. Pri vsem tem pa se še nekateri kmet čudi, ako mu konj zboli, ako dobi mehka kopita ali gobave kosti. Temu je kmet sam kriv. Konj, kakor vsaka druga žival potrebuje pred vsem svitlobe in gibanja, posebno na prostem. V prvi vrsti moramo na to gledati, da se držimo tega pravila pri vzreji žrebet, sicer grešimo nad živalimi. Kdor pravi, da k temu nima časa, ta ni moder gospodar. Čas si mora vzeti za taka opravila, sicer je mučitelj živali in sovražnik svojega dobička. Pomisli naj, da konj ni prašič, ki se najbolj obredi, ako mirno v hlevu leži.

Izvažanje gnoja. Nekateri kmetje imajo to slabo navado, da pustijo na gnojišču veliki kup gnoja čez zimo ležati, kateremu pa še vedno dodavajo. Gnoj se začne v sredi pariti ali plesniti, kakor se pravi, „vžge se“ in potem nima tiste vrednosti, kakoršne od dobrega mastnega gnoja zahtevamo. Dobro je toraj, ako ga po zimi na njive spravimo. Naredijo se ondi srednje veliki kupi, ki se potem pred oranjem razvozijo. Po zimi imamo k takemu delu dovolj časa, pri tem pa živina malo na prosto pride, kar ji dobro dene, opravimo pa tudi že nekaj dela, ki bi nam morebiti spomladi napravljalo neprijetno zamudo.

Porodna ali mlečna mrzlica pri svinjah se kaže v veliki utrujenosti in trepetanju po porodu, svinja težko diha, ne žre rada, pač pa mnogo pije. Ta bolezen je jako nevarna. Polagoma se loti svinje huda vročica, zasušenje, slabost v zadnjem delu života in vimen postane vel ali pa začne otekati. Žival pogostoma v 18—20 urah pogine. Vzrok tej bolezni je prehlajenje ali pa, da se je dalo svinji kratko pred porodom ali pa urno po njem preveliko jesti. Pri tej bolezni se mora nemudoma živinozdravnik poklicati in dobro je, ako se svinji do njegovega prihoda da malo z vodo pomešanega ali pa kislega mleka, zmetkov, sirovke ali pa v vodi pomešanih otrobov, nekaj žlic Glauberjeve soli, da se zamore žival iztrebiti. Na trebuh (vimen) se naj privežejo topli obkladki in dobro je, ako se žival po presledkih pomolze in kolikor mogoče mleka iznebi. Pa tudi potem ko je največja nevarnost že prestana, je dobro, da se daje svinji le lahko prebavljiva, redka piča in da je pri miru in na toplem.

Kako se meso naglo skuha. Ko se je meso že nekaj časa kuhalo in so se pene posnele, prilije se nekaj žganja. Na 1½ kile mesa se vzame ena kavna

žlica žganja. Na ta način postane tudi trdo in staro meso mehko in dobro.

Žaltavo (žarko) olje. Čestokrat se gospodinje jezijo, da jim je olje postalo žaltavo ali žarko, ne-
užitno. Da se to zabrani, pridene se naj vsaki ste-
klenici (haši) olja nekaj kapljic solitrovega cvetu
(Salpetergeist).

Pisma uredništva.

Dopisnik v Pilštanju. Pustite dotičnika raje v miru ter si mislite, da ne zna bolje.

Dopisniku iz Zaverča. Prosimo Vas, pritožite se o tej zadevi gosp. nadučitelju, ker Vaša pritožba je opravičena. To ne gre, da bi uboga šolska mladina v sedajnem mrazu tako daleč v šolo prišla, pa bi dotični g. učitelj po svojih opravkih odpotoval in otroci bi se morali brez poduka spet domu vrniti.

Dopisnik od Sv. Jerneja Pri Konjicah. Preosebno, prosimo kaj drugega.

Dopisnik od Sv. Petra na Vašinah (Wailersberg). Ne zamerite, ni mogoče, deloma pa je tudi prepozno. Pozdrav.

J. K. pri Mali nedelji. Pritožite se v zadevi kmetske zadruga pri okrajnem glavarstvu v Ljutomeru, ki bode Vaši želji rado ustreglo.

J. P., kaplan v Kamnici pri Mariboru. Poboljšajte se, ker inace bomo priobčili še dva dopisa, ki sta nam došla istočasno z Vašim «popravkom» in ki Vašo postopanje jako lepo označujeta.

L. F. pri Sv. Antonu v Slov. Gor. Ne pečajte se nadalje s tem gospodom, ako treba, storili bojo to sedaj št. Iljčani.

A. W. v Tresternici. Take osebne stvari ne moremo priobčiti; sploh dotičnika nista samostalna moža, toraj ni vredno, se ž njima pečati. Kaj drugega!

Dopisniku iz Kranjskega. V tej obliki ni mogoče. Shranili smo v črno škatljo.

Dopisnikom iz Moravec naznanjamo, da se imate v Vaši zadevi do dotičnih okrajnih zastopov obrniti, ker so ti v prvi vrsti poklicani, omenjene nedostatke odstraniti. Ta nasvet smo za Vas dobili od veljavne in merodajne strani.

Večim dopisnikom. Ni mogoče, vsem na enkrat ustreči, prosimo potrpljenja, polagoma pridejo vsi na vrsto.

Loterijske številke.

Gradec, dne 2. januarja: 89, 63, 31, 74, 69.
Trst, dne 24. decembra: 38, 40, 85, 44, 29.

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Berkalka. — Glej inserat.

Iz deželne hiše. Z ozirom na ugoden uspeh, ki se je skoz sejanje po ces. kr. dvornem svetovalcu dr. Teodoru vitezu Weinzierlu sestavljenih travniških mešanic pri pridelovanju krme dosegel, namerava deželni odbor kakor poprejšna leta, tudi v spomladi l. 1904 štajerskim kmečkim posestnikom priložnost dati, da si zamorejo te mešanice kolikor mogoče po zizki ceni priskrbeti. Natančneje razjasnilo podaje zadej inserat „Razglas“ Štajerskega deželnega odbora.

Ena najkrasnejših pridobitev za zdravje in blaginjo je izvestno slastna kava, ki si je, izdelana po Kathreinerjevem načinu, danes že osvojila ves omikani svet in sosebno skoro vsako družinsko mizo. Zakaj kot rodbinska kava ima zmes iz brezprimerne prednosti glede okusa, zdravja in prihranka, da jo ne sme prezirati nobena skrbna gospodinja. Fini vonj po zrna kavi, ki daje Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi posebno priznanje, povišuje kot primes priljubljeni okus zrnate kave:

pijača tekne izvrstno in zdravnik jo kot koristno in redilno priporo-
jo zlasti ženskam in otrokom. Če so Kathreinerjevo Kneippovo sladno
kavo že tedaj, ko se je pojavila, označili za „kavo prihodnosti“, se je ta
nela beseda dandanes že deloma izpolnila in izpolnjevala se bo po do-
danjih izkušnjah čimdalje bolj. Važno pa je, da vedno rabite le pristno
Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; zato je treba pri nakupovanju
rečno povdarjati ime „Kathreiner“ in jemati edino izvirne zavoje z var-
veno znamko župnik Kneipp. Ogljbiti se torej skrbno vseh posnemkov
tudi ne kupnje nikoli kaj takega, kar se odtehtuje odprto.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in
10 kron, kakor tudi venčne trakove
z napisom ali brez napisa imata
v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH

v Ptuj. 20

Močne poročne prstane

z pravega srebra, z imenom, v različnih oblikah od
40 krajcarjev naprej, izdeluje

Jožef Gspaltl

zlatar v Ptuj. 19

Bogata zaloga vsakovrstnih prstanov iz zlata, srebra
in nikelna.

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od
sadičca kave in čaja, toraj s pol-
nim jamstvom za pristno nepo-
narejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 ora-
lov veliko posestvo se obdeluje
najracionalnejše. Najine vrste
kave in čaja so jako aromatične
in zdatne.

Kava: Javaflor, najfinejša
4³/₄ kg gl. 6'65, fina
4³/₄ kg gl. 5'90. Javabrazil-me-
šanica 4³/₄ kg gl. 5'40.

Posilja se carine prosto na vsako
pošto proti povzetju.

Cenik zastoj in poštnine prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca
kave in čaja v lastni režiiji

v Trstu 926

via dell'Acquedotto 38.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take
priložnosti. 1128

500 komadov za 1 gl. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precisna
ura, katera točno teče in za
katero se 3 leta jamči, z jako
primerno verižico, ena moderna
židana kravata za gospode, 3 jako
fini žepni robci, en prstan za go-
spode z imit. žlahtnim kamenom,
1 krasen mošnjček, 1 jako fino
žepno zrcalo, 1 par manšetnih
gumbov, 3 gumbi za srajco, (3³/₄
duble-zlat) z patentiranim zakle-
pom, 1 jako fini tintnik iz nikelna,
1 fini album z 36 najlepšimi sli-
kami, 1 eleg. broša za dame
(novost), 1 par bouton s simili-
brilantom, 5 različnih smešnih
reči za stare in mlade, 20 različ-
nih reči za korespondenco in še
400 drugih različnih stvari, katere
se rabijo pri hiši in so za vsa-
kogor potrebne. Vse to se pošlje
z uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo 1 gl.
95 kr. Razpošilja se proti pošt-
nemu povzetju ali če se denar
pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica
P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Prav po ceni se prodaj

en glasovir (klavir), dobro ohran-
jen in z lepim glasom. Cena
samo 35 gold. Naslov pove opravi-
ništvo „Štajerca“. 14

Mala hiša

je po ceni na prodaj v Gornjem
Pobrežju (Ober-Pobersch) pri Ma-
riboru. Obstoji iz velike kleti,
dveh kuhinj in dveh sob. Zraven
je gospodarsko poslopje s tremi
svinjskimi hlevi in lep vrt za
zelenjad. Več pove **Jožef Horvat**
v Gornjem Pobrežju št. 250 pri
Mariboru. 22

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne po-
nudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gl. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur te-
koča precisanker ura s sekundnim
kazalom, ki natančno kaže in za
katero se jamči 3 leta, ena mo-
derna židana kravata za gospode,
3 jako fini žepni robci, en prstan
za gospode z imitiranim žlahtnim
kamenom, 1 nastavek za smodke
z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg.
broša za dame (novost), 1 krasno
žepno tojletno zrcalo, 1 usnat
mošnjček, 1 žepni nožič z pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov,
3 gumbi za srajco, vse iz duple-
zlata z patentiranim zaklepom,
krasen album za slike v katerem
je 36 najlepših podob sveta, 5 reči,
katere povzročajo pri starih in
mladih mnogo smeha, 1 jako ko-
ristna knjiga, v kateri so zložena
pisma, 20 reči za korespondenco
in še 400 drugih različnih stvari,
katere se rabijo pri hiši in so za
vsakogar potrebne, vse to se dobi
z uro vred, katera je sama tega
denarja vredna, za samo gl. 1'80.
Razpošilja se proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej, skozi
dunajsko razpošiljalnico Ch. Jung-
wirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Na prodaj

je lepo posestvo ob cesti med
Celjem in Laškem trgov (Markt
Tüffer). K posestvu spada lepo
zidana hiša, lepi travniki in njive
ter lep gozd, zaraščen s hmelje-
vimi drogi in drugim lepim debe-
lim drevjem. Ena njiva je zasa-
jena s hmeljem. Zraven je tudi
lepega žlahtnega sadnega drevja.
Na posestvu ni nobenega prevžit-
karja. Cena je ugodna. Več pove
Janez Knez, krčmar v Tremeljih,
pošta Laško. (Temmersfeld, Post
Markt Tüffer). 12

I. Lepo posestvo

dobro arondirano, ki meri 156
oralov (johov), deloma v planini,
na Spodnjem Koroškem, se iz
proste roke prodaj. Cena je nizka
in ugodna: 18.000 kron, ali če se
gozd poseka do 7 palcev, tedaj
samo 8200 kron.

II. Lična zidana hiša

v vasi blizu kolodvora in trga na
Koroškem s 3 izbami, kuhinjo,
hlevom in malim vrtom, se za
1500 kron prodaj. Naslov pove
opraviništvo „Štajerca“. 17

Mlinarskega učenca

močne postave, sprejme takoj v
uk **Jakob Ploj**, mlinar v Lormanju
(Armsdorf in W.-B.) 15

Malo posestvo

blizu šole ali cerkve se takoj
kupi. Ponudbe naj se pošljejo pod
naslovom H. J. 19 na opraviništvo
„Štajerca“. 23

Štev. 50.217.

Razglas.

Z ozirom na ugodne vspehe, ki so se dosegli s sejanjem mešanic travniških semen, našim zemljiščnim in vremenskim razmeram dobro ugajajočim gledè na pridelovanje njivske, kakor tudi travniške krme, namerava deželni odbor štajerskim kmetovalcem priložnost podati, da te garantirano dobre in kaljive semenske mešanice za leto 1904 skupno naročijo in si po nizki ceni priskrbijo, kolikor je potrebujejo.

Ta po načinu ces. kr. dvornega svetovalca in ravnatelja ces. kr. semenske kontrolne postaje na Dunaju, g. dr. Theodora viteza Weinzierl-a, preračunjene in sestavljene mešanice travniških semen se bodo po lastni ceni oddajale in sicer:

1. **Za deteljno travo** (nadomestek za čisto deteljo) 2 do 3-letno, 80% detelje in 20% trave; za eden oral mora biti 30 kg. Cena za 1 kg. je po kakovosti mešanice 1 K 30 h do 1 K 50 h.

2. **Za menjalne travnike** (Eggartove travnike), 4 do 6-letne, 33% detelje in 68% trave, za oral potrebno 30 kg. mešanice. Cena enemu kg. je po kakovosti mešanice 1 K 20 h do 1 K 40 h.

3. **Za trajne travnike**, 20% detelje in 80% trave. Za oral se potrebuje 30 kg. mešanice. Eden kg. stane po kakovosti mešanice 1 K 60 h do 1 K 80 kg.

4. **Mešanica travniških semen za posejanje** neposredno po senenski koši. Rabi se za eden oral 9 kg. ter stane 1 kg. 1 K 40 h.

Vsi tisti kmetovalci, ki si hočejo napraviti nove travnike, ali pa hočejo stare vzboljšati, boljše in več krme pridelati, ter si v to svrhu navedene mešanice dobiti, se opozorijo, da se morajo dotična naročila **najpozneje do 15. februarja 1904** kulturno-tehničnemu deželnemu uradu v Gradcu (Kultur-technisches Landesamt in Graz, Hans Sachsgasse 2) vposlati.

Manje kakor 5 kg. se ne oddaje. Odpošiljatev pravočasno naročenih semen se bode vršila sredi meseca marca 1904.

Vsakemu naročilu teh mešanic se morajo sledeči natančni podatki priložiti:

1. Površnina zemljišča (orali ali manjši kosi) ali pa se mora naznaniti koliko kilogramov mešanic da dotičnik želi.

2. Naznanilo, v katero svrhu da se bode rabilo seme (ali za deteljne travnike, mejalne ali trajne travnike) ali je dotično zemljišče vlažno (mokro) ali suho.

3. Natančen popis, kakšne vrste je zemlja, ali težka, srednjetežka, lahka ali pa močvirnata.

4. Natančno ime zadnje pošte, oziroma železniške postaje tistega kraja, kamor se pošiljatev želi.

Konečno se še pripomni, da se zamorejo semena le proti poštnemu povzetju (Nachnahme) doposlati in da se mora vsaka pošiljatev sprejeti, ker nazaj se ne vzame. V Gradcu, meseca januarja 1904.

Od štajerskega deželnega odbora.

Edmund grof Attems.

L. Mašek

in drug
ZAGREB

Preradovičev trg 3

s poroštvom 20.000 kron, vsled naredbe vis. kralj. hrvatsko-dalmatinske dežele vlade od dne 5. avg. 1901, štev. 44.264, dovoljena

tvrdka za prevažanje oseb iz delavskega kakor iz kmečkega stanu v prekmorske kraje.

Potovanje se vrši samo na brzo-parobrodih in traja vožnja preko morjaka samo 6 do 7 dnij.

V pristanišču ni nikakoršnega doplačila!

Na parobrodu izvrstna oskrba z vinom.

Vsaki pondeljek odpelje en parobrod.

Na pismena vprašanja odgovorimo nemudoma in brezplačno.

18

L. Mašek in drug.

Naznanilo.

V dobi od 7. do 19. marca se bodo na deželnej sadje- in vinorejski šoli v Mariboru vršili sledeči pomladanski tečaji:

1. tečaj za sadje- in vinorejo za posestnike vinogradov in sadunosnikov in prijatelje teh gospodarskih panog.

2. tečaj za viničarje.

V prvem se bode poučevalo o najvažnejših navodilih iz imenovanih strok, primerno sedajnemu stanju stvari, teoretično kakor tudi praktično, s zadnjem pa se namerava osobito praktična izobrazba viničarjev v sadje- in vtnoreji.

Prosilci, ki želijo v viničarski tečaj vstopiti, zamorejo dobiti podpore, kolikor to dotična sredstva dovoljujejo. Da se jim podpore dovolijo, morajo v svojih prošnjah, ki se morajo od občinskega predstojnika potrditi, izrečno sledeče pripomniti:

1. da so podpore potrebni posestniki,

2. da pomagajo ubožnim starišem na njihovem posestvu delati, ali pa

3. da so viničarji takih posetnikov.

To potrdilo se mora že pri zglasitvi k tečaju predložiti ter v njem tudi prosilčeva starost naznaniti

Udeleženci, ki ne potrebujejo podpore, morajo to v svojem zglasilnem pismu posebej pripomniti.

Število udeležencev sadje- in vinorejskega tečaja je z učitelji vred, ki se bodo od ces. kr. deželnega šolskega sveta doposlali, določeno na 40, za viničarski tečaj pa na 20.

Teoretični poduk se prične 7. marca ob 9. uri.

Udeleženci viničarskega tečaja priti morajo istega dne ob 8. uri.

Udeleženci obeh tečajev morajo prinesiti seboj trsne škarje in nož za požlahnevanje, kupiti si pa zamorejo te reči tudi v zavodu in sicer prav dobro izdelane.

Zglasitvi je k tema tečajema sprejema do 15. februarja ravnateljstvo deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru ob Dravi.

Ženitna ponudba.

32 let stari vdovec, oče enega fanta in ene deklice, posestnik, krčmar in kramar poleg farne cerkve, s postranskim dohodkom 500 gold. na leto, se želi oženiti z dekletom ali mlajšo vdovo, ki ima veselje do krčme in štacune. Ponudbe, ako mogoče s fotografijo, naj se pošljejo pod naslovom: **Vdovec, pošta Bednja na Hrvnškem.**

Ptujsko posojilno društvo (Vorschussverein)

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
obrestuje hranilne vloge po

4%

in daje svojim družbenikom mejnična posojila po

1036

5¹/₂% na leto.

K št. 49.071.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v gojitvi američanskih trt, v oskrbovanju drevesnic in v napravi sadunosnikov ter njih obdelovanju tudi v letu 1904 po eden viničarski tečaj prirediti, in sicer na:

1. deželni sadni in vinorejski šoli v Mariboru,
2. > viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,
3. > > > v Ljutomeru in
4. > osrednji trsnici na Spodnjem Bregu pri Ptuj.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1904. V Mariboru se sprejme v letu 1904 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in na Spodnjem Bregu pri Ptuj 30 posestniških in viničarskih sinov. Ti-le dobijo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, popolnič hrano, povrh pa še 8 kron mesečne plače. Izobrazba na teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko teoretična, kolikor je osnovni delavci in samostojni viničarji neobhodno potrebujejo. Po sklepu tečaja se vsakemu udeležencu vroči spričevalo o njegovi uporabnosti.

V svrhu sprejema v enega ali drugega teh tečajev imajo prosilci svoje koleka proste prošnje najpozneje do 15. januarja 1904 deželnemu odboru predložiti. V teh prošnjah se mora izrečno pripomniti, v katero zgoraj imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in priložiti se ima prošnjam:

1. dokazilo o dovršenem 16. letu, 2. spričevalo o navedeni (obnašanju), potrjeno od župnijskega urada, 3. zdravstveno spričevalo, da je prosilec brez vsake nalezljive bolezni in 4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bojo od 15. februarja do 1. decembra 1904 neprenehoma v šoli ostali ter se vsem njih izobrazbo pospevajočim odredbam deželnih strokovnjaških organov podvrgli.

V Gradcu, dne 3. decembra 1903.

Od Štajerskega deželnega odbora.

1154

Edmund grof Attems l. r.

Josef Goriupp

usnjar v Ptuj, Bürgergasse št. 11. od dravskega mosta navzgor.

Moja usnjarska obrt je najstarejša v celem mestu Ptuj, ker se je že ustanovila v letu 1752.

Jaz kupujem konjske, goveje, svinjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdelujem tudi iz vsakovrstnih kož po najnovejši modi usnje (leder) in zahtevam za to zelo malo plačila.

Priporočam tudi vsem čevlarjem mojo veliko zalogo vsakovrstnih izdelanih kož in vseh v to stroko spadajočih reči, katere prodajam na debelo in na drobno. Pismenim naročilom se takoj ustreže.

1124

S spoštovanjem.

Josef Goriupp, usnjar v Ptuj, Bürgergasse št. 11.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj. 559

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Ze 40 let se je izkazalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3 16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3 36 6/2 pušice ali 4 60 6/1 ali 4 60 9/2 pušici pošlino prosto na vsako postajo avstro-ogerske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptuj v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Blago za zimo, zimske srajce, moške in ženske hlače, nogavice, rokavice, oblačilca za otroke, zimske kape, različno obutalo, vsakršno perilo ter sploh vsako v zimskem času potrebno oblačilo priporočata po obče znani pošteni in nizki ceni

Brata Slawitsch, trgovec v Ptuj.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodni. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

537

Paris 1900.

GRAND PRIX.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

Stroji za napravljanje rezi

s patentovani tečaji na valjarje, ki se sami mažejo, s prav lahkim tekom in prihranitvijo moči do približno 40 %.

Stroji za rezanje repe in krompirja, mlini za napravljanje šrota, za mečkanje sadja, stroji za parenje krme, prenosljive štedilne peči s kotlom z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozljivi, za kuhanje ali parenje krme. krompirja, za mnoga gospodarska in gospodinska opravila i. t. d., nadalje luščilni stroji za koruzo, čistilni mlini za žito, trijerji, razbiralniki, stiskalnice za seno in slamo, mlatilni stroji, vítali (Göpel), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „Agricola“ (zistem na tiralna kolesa) z najlahkejšo rabo, z menjalnimi kolesi za vsako seme, za breg, kakor za ravnino.

Samotvorne patentovane škropilne priprave za pokončevanje različnih škodljivih rastlin, škodovalcev na sadnih drevesih in za zatiranje peronospre izdelujejo in razpošiljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

Ph. Mayfarth & Co.

tovarna gospodarstvenih strojev, livarna železa in fužine na par 1141 Dunaj II/I, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi zastonj in franko. Zastopniki in prekupci se iščejo

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za I gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Izdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po pošt-nem povzjetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukeno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Vencel Schramm

Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene inštrumente in prodaja strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 50 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse inštrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo in hitro ter po najnižjih cenah izvršijo. 984

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni

Singer A . . . 70 K —

Singer Medium 90 „ —

Singer Titania 120 „ —

Ringschifchen . 140 „ —

Ringschifchen za

krojače . . 180 „ —

Minerva A . . . . . 100 „ —

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ —

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 „ —

Cylinder Elastik za čevljarje . . . . . 180 „ —

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptuj št. 2 pri Ptuj

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in lečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega vsakovrstnega usnja in drugih potrebnih za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno.

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bo rad večkrat. 107

Kranjski redilni prašek za prašiče

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, var svinje različnih boleznih ter poboljša meso in mast. Ako hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega praha med hrano, slabim in slokim vsaki dan eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

En zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni 1103 Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuj
(podružnica nasproti Dravskega mosta)

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptujju.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljjo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

902 Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

➔ Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901	K 9,316.935-82
Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra	
1902 z obrestmi vred	> 3,169.459-11
Od tega je odračunati:	K 12,486.394-93
Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdignile	K 2,677.843-72
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	> 9,808.551-21
Hipotekarna posojila	K 6,085.868-31
Mejnično stanje	78.029-14
Posojila na vrednostne efekte	20.601-83
Efektivi zaklad	> 2,919.611-—
Posestva	184.000-—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	> 300.000-—
Vloge pri kreditnih podjetjih	> 107.201-99
Stanje blagajne (kase)	> 40.823-46
Glavni rezervni zaklad	> 553.574-22
Posebni rezervni zaklad za kurzne difference	> 298.150-69
Zaklad za penzije	> 31.227-62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo. 1041

*****

Pravi tirolski haveloki

iz garantirano pravega lodna iz kamelove volne, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, priporočava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se dobijo po naročilu. Pri pisemenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbtu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptujju. 1106

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gl., oziroma 1 gold, 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gl., 50 kr.

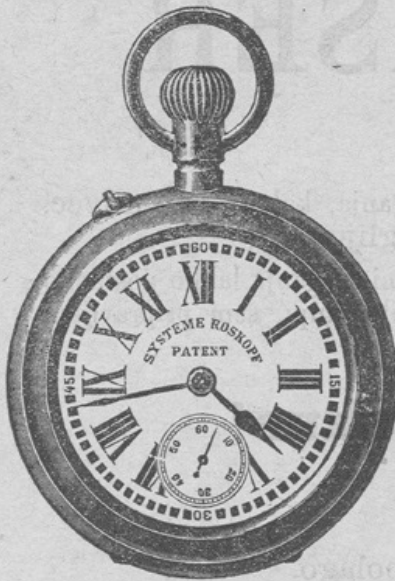
To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm. široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptujju, Florianski trg.

Razjasnilo.

Naročajo se neposredno gold. 2.50.

Naročajo se direktno gold. 2.50.

Jako čislane remonter-ure na sidra (anker) zistem Rosskopf v nikelnastem okrovu se že čez eno leto od mojih kupovalcev kaj rade kupujejo, sosebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenci, ker so ž njimi prav zadovoljni.

Pošiljam moje prave ameriške patentovane remonter-ure na sidra, zistem Rosskopf (jako priporočane za službo) z email-kazalnikom v fino poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenimi kazali, natančno regulirane, tekoče 36 ur, garantirane na 3 leta, kupovalcem direktno 1 komad za gold. 2.50, 3 komade za gold. 7.— 6 komadov za gold. 13.50.

Dobijo se pri meni tudi ure tega zistema s podobo Karola Marxa ali pa Ferdinanda Lassale ter stané komad gl. 3.—.

Nikelnaste verižice z lepim privezkom (kompas) k tem uram stanejo samo 30 kr. en komad. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, da se denar naprej pošlje ter vrnem istega takoj, ako bi komu ura ne ugajala, ako bi ura ne šla dobro. Nikdo ne more poštenjšo kupčijo zahtevati.

Hanns Konrad

Prva tovarna za ure v Brüxu šte. 475 na Češkem

Ustanovljena 1887.

ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec.

Nobena tvrdka ni odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom, s zlatimi in srebrnimi medaljami od razstav ter z več kakor 10 tisočimi pohvalnimi pismami iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvozna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstareja ter razpošilja v vse dele sveta.

Ilustrovani cenilni katalogi o urah o zlategem in srebrnem lepotičju pošljejo se na zahtevanje brezplačno in franko.

D. 879

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na
agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu
(Švica.)

Havre-New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni.

Na vsako vprašanje da se poštine prosti in brezplačen odgovor in pojasnilo.

1069

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Strune za gosle, citre, tamburi

in za vsakovrstne instrumente, in sicer najboljše najfinejše blago po jako nizki ceni, priporočata Brata Slawitsch, Ptuj, Florijanski trg. Kdor naroči, naj izrazi natančno svoje želje, da zabranijo pomote.

Za zaročence

Krasna gostovanjska oblačila za ženi in neveste v veliki izberi, najnovejši svile (židani) robci, nadalje lepo močno platno, posteljna oprava, sukno za gospode, čaj za hlače, srajce in štrikane (vezene) robce priporočata po izvanredno nizki ceni

Deu & Dubsky

„PRI ŠKOFU“

v Mariboru, Untere Herrengasse šte. 3

Vzorke pošiljava, kamorkoli kdo želi, franko.